

Mirosława Drozd-Piasecka
Ośrodek Etnologii i Antropologii
Współczesności IAE PAN
IAE PAN Centre of Ethnology
and Anthropology of the Contemporary

Ośrodek Etnologii i Antropologii Współczesności jest nową nazwą Zakładu Etnologii i jego pracowni w Krakowie oraz Poznaniu, przyjętą po reorganizacji IAE PAN w 2011 r. Jest on bezpośrednim spadkobiercą idei i dorobku merytorycznego Zakładu Etnologii IAE PAN. Pierwszym kierownikiem Zakładu był profesor Witold Dynowski; po nim następowali kolejno profesorowie Anna Kutrzeba-Pojnarowa, Danuta Markowska, Maria Frankowska, Maria Biernacka, Wanda Paprocka i obecnie Mirosława Drozd-Piasecka.

Prace badawcze podejmowane aktualnie przez etnologów skupionych w Ośrodku prowadzone są na obszarze Polski, Europy środkowo-wschodniej, Azji i Ameryki Łacińskiej. Obejmują one:

- studia wybranych aspektów kultury chłopskiej (architektury, religijności, obrzędowości dorocznej i rodzinnej, wzorów i stylów życia, folkloru muzycznego), kultury regionów (Karpát, Małopolski, Mazowsza) i społeczności lokalnych (wiejskich i miejskich) w zmieniającym się kontekście historycznym i cywilizacyjnym;
- studia nad procesami etnokulturowymi zachodzącymi w środowiskach mniejszości etnicznych i w społeczeństwach wielonarodowych, rozpatrywane w szerokim kontekście porównawczym. Badania koncentrują się na problemach wielokulturowości, transnarodowości, poczuciu tożsamości etnicznej i transformacji kulturowej w tych grupach. Szczególne znaczenie mają tu badania społeczności polskich (emigrantów, przesiedleńców) w krajach ich obecnego pobytu, zwłaszcza na Białorusi, Litwie, w Mołdowie, w Gruzji, na Syberii oraz mniejszości niemieckiej żyjącej w Poznaniu i okolicach, a także tożsamości współczesnych mieszkańców wielokulturowych Niemiec (etniczności przesiedlonych Niemców);
- procesy etnohistoryczne i wybrane fenomeny kulturowe występujące w kulturze Indian meksykańskich i obszaru andyjskiego, rozpatrywane w szerokim kontekście porównawczym;
- współczesne procesy transformacyjne zachodzące na postkomunistycznej wsi polskiej i teoretyczno-metodologiczne problemy ich interpretacji w kontekście przemian całego społeczeństwa polskiego;
- studia nad uniwersalnymi zjawiskami kulturowymi (antropologią tańca, antropologią miasta, antropologią polityczną, antropologią mediów, komunikacją niewerbalną, rytuałami przejścia, strukturą i symboliką miejsc kultu, transformacją ikon religijnych, antropologią pamięci i ageizmu).

poprzednia strona / previous page:

*Kobiety Tybetu, Uttarańcał
Tibet Women, Uttarańcał*

(Fot./Photo R. Beszterda)

*Bajskie wesele na ulicy w Wayao,
Chiny, pfd. Junan, 2009 r.*

*Bai street wedding in Wayao,
China, southern Yunan, 2009*

(Fot./Photo S. Szykiewicz)

Celem Ośrodka jest inicjowanie, prowadzenie, integracja i koordynacja badań naukowych w krajowych placówkach etnologicznych/antropologicznych oraz dyscyplin pokrewnych (np. kulturoznawstwo), w zakresie problemów pozostających w polu zainteresowań naukowych jego Zespołów. Szczególny nacisk jest położony na interdyscyplinarność badań, zapewniającą pogłębioną interpretację, oraz efektywniejsze tłumaczenie problemów współczesnego (zglobalizowanego) świata, w nawiązaniu do ich źródeł i uwarunkowań historyczno-społecznych. Ponadto przygotowywane są ekspertyzy i opinie wchodzące w zakres tzw. antropologii stosowanej.

W Ośrodku wyodrębniły się samodzielne zespoły badawcze. Są one sprofilowane specjalistycznie, zgodnie z zainteresowaniami naukowymi głównych wykonawców. Zespoły są strukturami otwartymi, interdyscyplinarnymi, powoływanymi do badań konkretnego kompleksu problemów:

Zespół badań współczesnych transformacji kulturowych (pod kierunkiem Jolanty Kowalskiej) podejmuje m.in. problemy takie jak: globalizacja kultury, media, style życia, płec kulturowa, obyczajowość. Zespół badań etniczności i wielokulturowości (pod kierunkiem profesora Aleksandra Posern-Zielińskiego) zajmuje się m.in. problemami: tożsamości etnicznej i kulturowej, pograniczy kulturowych, transnarodowości, migracji, strategii adaptacyjnych, stereotypów etniczno-kulturowych. W polu zainteresowań Zespołu badań kultury społeczności lokalnych (pod kierunkiem Róży Goduli-Węclawowicz) są zagadnienia: wspólnotowości, małych ojczyzn, lokalnych elit władzy, fabularyzacji i mityzacji przestrzeni, lokalna kultura materialna i folklor. Zespół badań nad religijnością i rytuałem (pod kierunkiem Kamili Baranieckiej-Olszewskiej) podejmuje problematykę obrzędowości, nowych ruchów religijnych, kultów, synkretyzmów religijnych, ceremonii i rytuałów świeckich.

Prace Zespołów zmierzają do pogłębienia wiedzy o współczesnych kulturach różnych społeczności w ich kontekście historycznym, poznania aktualnych zjawisk społecznych, wzbogacenia i poszerzenia refleksji teoretycznej oraz metodologicznej, a w zależności od potrzeb – do przedstawienia ekspertyzy i wniosków praktycznych.

Ośrodek Etnologii i Antropologii Współczesności w zależności od realizowanych zadań, także tych wynikających z krajowych i zagranicznych projektów badawczych, oraz ich problematyki współpracuje z wieloma polskimi oraz zagranicznymi instytucjami badawczymi (uczelnianymi i muzealnymi) na obu półkulach, a jego pracownicy są członkami licznych międzynarodowych organizacji, komisji i stowarzyszeń naukowych.

Grupa uczestników Indyjskiej Pielgrzymki Narodowej do świętej góry Kailaś, Tybet, 2007 r.

Pilgrims from the Indian National Pilgrimage to the sacred Mount Kailash, Tibet, 2007

(Fot./Photo Umesh Nagori)

Ośrodek Etnologii i Antropologii Współczesności
Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
*Centre of Ethnology and Anthropology of the Contemporary
Institute of Archaeology and Ethnology
Polish Academy of Sciences*

Al. Solidarności 105; 00-140 Warszawa
tel. (+48) 22 620 28 81; fax: (+48) 22 624 01 00
www.iaepan.edu.pl
e-mail: piasecka@iaepan.edu.pl

Zespół / Staff

Kierownik / Head

prof. dr hab. Mirosława Drozd-Piasecka (Warszawa)

Pracownicy naukowi / Research team

dr Ewa Baniowska-Kopacz (Kraków)

dr Kamila Baraniecka-Olszewska (Warszawa)

dr hab. Dagnosław Demski, prof. nadzw. IAE PAN (Warszawa)

dr Jarosław Derlicki (Warszawa)

dr hab. Róża Godula-Węćławowicz, prof. nadzw. IAE PAN (Kraków)

dr Maria Godyń (Kraków)

dr Bernadetta Jonda (Poznań)

dr Gustaw Juzala-Deprati (Kraków)

prof. dr hab. Iwona Kabzińska (Warszawa)

dr Katarzyna Kość-Ryżko (Warszawa)

dr hab. Jolanta Kowalska, prof. nadzw. IAE PAN (Warszawa)

dr hab. Urszula Lehr, prof. nadzw. IAE PAN (Kraków)

dr Paweł Ładykowski (Warszawa)

prof. dr hab. Aleksander Posern-Zieliński, czł. koresp. PAN (Poznań)

dr Agnieszka Szczepaniak-Kroll (Poznań)

dr Anna Szymoszyn (Poznań)

dr hab. Ryszard Tomicki, prof. nadzw. IAE PAN (Warszawa)

dr Anna Woźniak (Warszawa)

The Centre of Ethnology and Anthropology of the Contemporary, which was established in effect of the IAE PAN structural reorganization in 2011, is a direct successor of the principles and achievements of the IAE PAN Ethnology Department with its subsidiaries in Kraków and Poznań. Prof. Witold Dynowski was the first head of this department, followed in this position successively by Professors Anna Kutrzeba-Pojnarowa, Danuta Markowska, Maria Frankowska, Maria Biernacka, Wanda Paprocka, and currently Mirosława Drozd-Piasecka.

Research currently undertaken by ethnologists from the Centre is carried out in Poland, Central and Eastern Europe, Asia and Latin America, and encompasses the following:

- studies of selected aspects of peasant culture (architecture, religiousness, annual and family rituals, life models and styles, music folklore), regional culture (Carpathian Mountains, Little Poland, Masovia) and local communities (rural and urban) in a changing historical and civilizational context;
- studies of ethno-cultural processes among ethnic minorities and multinational societies perceived in a broad comparative context. Research is concentrated on issues of multiculturalism, transnationality, ethnic and cultural self-identification and transformation of these groups. Of particular importance are studies of Polish communities (immigrants, deportees and refugees) in countries of their present residence, especially Belarus, Lithuania, Moldova, Georgia, Siberia and the German minority living in Poznań and vicinity, as well as the identity of contemporary residents of multicultural Germany (ethnicity of displaced Germans);
- ethno-historical processes and selected cultural phenomena in the culture of Indians from Mexico and the Andean region, studies in a broad comparative context;
- current transformation processes in the post-Communist Polish countryside and the theoretical-methodological problems of their interpretation in the context of the transformation of Polish society as a whole;
- studies of universal cultural phenomena (anthropology of dance, urban anthropology, political anthropology, anthropology of media, non-verbal communication, rites of passage, structure and symbolism of cult places, transformation of religious icons, anthropology of memory and ageism).

*Grupa Czeczenek w ośrodku dla uchodźców, Polska, 2011 r.
Chechens at a refugee centre, Poland, 2011*

(Fot./Photo K. Kość-Ryżko)

*Kobieta narodowości Bai, Chiny
Bai woman, China.*

(Fot./Photo S. Szykiewicz)

*Lud Yi, prowincja Junan, 2009
The Yi people, Yunnan province, 2009*

(Fot./Photo S. Szykiewicz)

The Centre's objectives are to initiate, carry out, integrate and coordinate the work of research units specialized in ethnology/anthropology and related disciplines (such as cultural studies) in Poland, within the scope of issues set down as being of special scientific interest to its units. Interdisciplinary research has priority, ensuring deepened interpretation and more efficient analysis of the problems of the contemporary (globalized) world, referring to the sources and socio-historical circumstances. Moreover, the Centre prepares evaluations and opinions that are a contribution to so-called applied anthropology.

Independent research units have been formed. Their scientific profile is determined by the research interests of the principal researchers. The units are open interdisciplinary structures established with specific objectives for studying particular research themes:

Contemporary Cultural Transformations Research Unit (head Jolanta Kowalska) focuses on the issues of globalization of culture, medias, lifestyles, gender studies, customs and many others.

The Ethnicity and Multiculturality Research Unit (head Aleksander Posern-Zieliński) is concentrated on the issues of ethnic and cultural self-identification, cultural borderlands, transnationality, migration, adaptive strategies, ethnic-cultural stereotypes, etc.

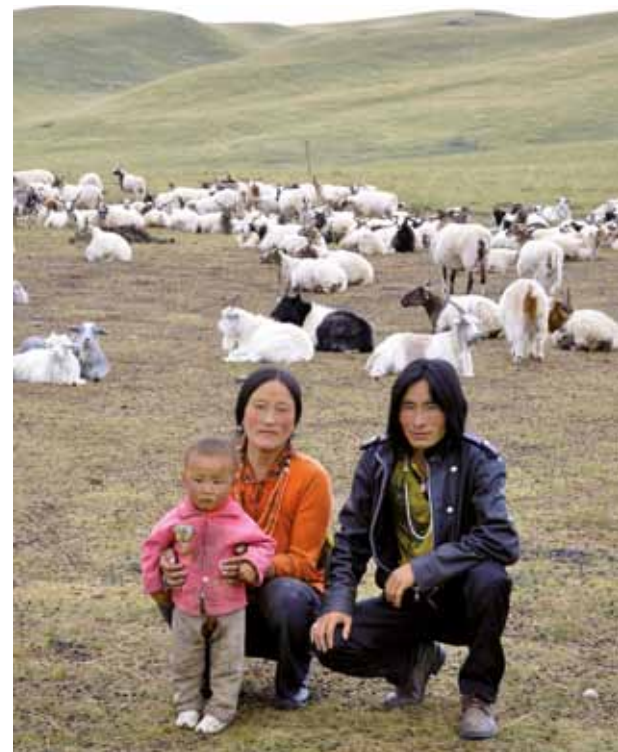
The Local Communities Culture Research Unit (head Róża Godula-Węclawowicz) focuses interests on the: sense of community, small homelands, local power elites, fictionalization and mythologization of space, local material culture and folklore, etc.

The Religiosity and Ritual Research Unit (head Kamila Baraniecka-Olszewska) takes on questions of rites, new religious movements, cults, religious syncretism, secular ceremonies and rituals.

The research carried out by the Units is aimed at a deepened understanding of contemporary culture in different communities in a historical context, acquiring knowledge about currently progressing social phenomena, enriching and broadening theoretical and methodological reflection and, if needed, presenting expert opinion and practical conclusions.

Depending on current research projects and tasks, both national and international, the Centre of Ethnology and Anthropology of the Contemporary cooperates with Polish and foreign research institutions around the world, both museums and academic centres. The Centre's employees are members of numerous international scientific organizations, committees and associations.

*Bamberka w odświętnym stroju, Polska, 2010 r.
A Bamber woman in holiday dress, Poland, 2010
(Fot./Photo A. Szczepaniak-Kroll)*

*Małżeństwo z dzieckiem, Tybet, 2009 r.
Married couple and their child, Tibet, 2009
(Fot./Photo S. Szykiewicz)*

*Współczesna wieś polska, rodzina z Koniakowa
Contemporary Polish village, family from Koniaków
(Fot./Photo E. Baniowska)*

